

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 15 (6)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1 aprila 1933.

PATENTNI SPIS BR. 9940

Schweizerische Käseunion (S. K.), Bern, Švajcarska.

Sprava za obeležavanje koturova od sira ili tome sličnoga.

Prijava cd 28 januara 1932.

Važi od 1 oktobra 1932.

Traženo pravo prvenstva od 31 decembra 1931 (Švajcarska).

Predmet ovoga pronaleta je sprava za obeležavanje koturova od sira ili t. sl. pomoću štambilja, koji se može staviti na sredinu tela odn. kotura i pomoći oko njega okretljive sprave za štampanje.

Kod poznate sprave ove vrste je na srednjem štambilju smeštena osovina, koja se može okretati i na više prekretati i na njoj okretljivo naleže konični štamparski valjak. Prilikom obrtanja osovine oko srednjega štambilja kotrlja se valjak po koturu od sira i obeležava ga. Površina koturova sira je vrlo različita. Ima pljoštih i manje ili više jako bombiranih sireva, kao i takvih sa nepravilnim krivinama ili nazad čiji su koturovi na obodu malo izdubljeni tako, da se valjkom ne može izvršiti ravnomerno obeležavanje kotura, naročito ne, kada se osovina valjka ne može udešavati.

Ovi se nedostatci uklanjuju prema ovom pronaletu time, što štampajuća sprava ima dva konična, elastična valjka, koji se prilikom obrtanja sprave kotrljavaju po jednoj unutrašnjoj i jednoj spoljašnjoj prstenastoj površini kotura od sira, pri čemu su predvidene udešavalačke sprave za udešavanje visinskog položaja i nagiba osovina valjaka, da bi se valjci prilagodili neravnometnosti koturova od sira.

Udešavalačkim spravama za osovine valjaka mogu se dalje izjednačavati neravnometnosti štampajućih valjaka, koje nastaju usled izrade rukom ovih.

Na prilženom je nacrtu pretstavljen je-

dan oblik izvođenja predmeta pronaleta i to:

Sl. 1 pokazuje kotur od sira sa naznačenim položajem sprave na njemu.

Sl. 2 je poprečni presek kroz kotur od sira sa na njemu nalazećom se spravom.

Sl. 3 do 6 su pojedinosti sprave.

Sl. 7 je delimičan izgled ozdo srednjega štambilja sprave.

Sl. 8 je celokupni izgled sprave ozgo.

Sl. 9 i 10 su podužni preseci kroz štampanje valjke.

Sl. 1 je obeležen kotur od sira, čija gornja strana treba da se obeleži spravom, čega radi ova sprava ima tri bitna dela i to štambilj S (sl. 1) i dva konična valjka 2, 3, koji se kotrljavaju po jednoj unutrašnjoj i po jednoj spoljašnjoj prstenastoj površini kotura od sira, te ga na taj način obeležavaju. Štambilj S je obrazovan od izlivnog dela 4, na čijoj je donjoj strani pritvrđen okvir 5 pomoću vrtnjeva 6. U i na tome okviru 5 je montirana štambiljska postava. Štambilj S je s obzirom na često vrlo ispučene površine sira izrađen tako, da se on može lako prilagoditi svakom ispučenju. Da bi se za to potrebna elastičnost dobila, smenjuju se kružni segmenti 5' sa iznad njih postavljenim slojevima koncentričnih prstenova 5" cd sunderaste gume, pri čemu između ovih pojedinih delova ostaju vazdušni kanali, koji stope u vezi sa rupama 7' u drvenom okviru. Donji deo štambilja obrazovan je od gumene posta-

ve, koja nosi matricu odn. negativ nacrtu ili natpisa, kao što je to pretstavljeno na sl. 7. Otpor štambilja protiv deformacije najmanji je u njegovoj sredini i povećava se prema periferiji. Štambilj prianja usled toga dobro na svaku ispučenu površinu i usled sisajućeg dejstva drži se nepomično u njegovom položaju, čime se izbegava zamrljavanje prilično finoga natpisa.

U sredini izlivenog tela 5 je ozgo uvrćen vrtanj 8, na kome se ozgo nalazi drška 9 za ruku. Dalje na vrtnju 8 okretnjivo naleže prsten 10, na kome je zglavkasto pomoću vrtnja 12 smešten viljuškasti nosač 11 tako, da se on može da klati oko horizontalne osovine. Viljuškasti nosač 11 je izvan izlivenog tela 5 pravougaono previjen i na kraju ima proširenje 13 u kome se nalazi rupa izradena kao ležiste, u koju se umeće nosačka poluga 14 i čivijom 15 se osigurava protiv aksijalnog pomeranja. Na spoljašnjem kraju je na nosačkoj poluzi 14 smeštena drška 16, koja je vrtnjevima 17 ugljavljena na poluzi 14 i ima ručnu dršku 18, pomoću koje nosačka poluga 14 sa na njoj smeštenim štampajućim valjcima može da se obrće oko srednjeg štambilja. Na vrtnju 19 uvrćenom u drški k6 naleže nosći prsten 20, na kome su pritvrdena dva zaustavljačka štapa 21. Na sl. 3 u tačkasto pretstavljenom položaju služe ovi štapovi 21 kao oslonac sprave i pri tome stoji jedna udarna površina prstena 20 na udarnom vrtnju 22. U punim linijama pretstavljenom položaju su na protiv zaustavljački štapovi navše previjeni i jedan od štapova 21 se čvrsto drži ugljavljivačkom oprugom 23. U tom je položaju sprava spremna za obeležavanje (štampanje), dok je kod na dole spuštenih štapova 21 nespremna za štampanje, jer su valjci odignuti od površine kotura, da bi se izbegla deformacija valjaka.

Rupom i razrezom snabdevena utega 24 smeštena je na nosačkoj poluzi 14 i na njoj je pritvrdena vrtnjem 25. Utega 24 ima nastavak 26 na kome je ležiste 27 pritvrdeno pomoću vrtnja 28. Time što utega 24 posle izvrтанja vrtanja 25 može da se obrće oko nosačke poluge 14, može i ležiste 27 da se doveđe u proizvoljan položaj prema nosačkoj poluzi 14. Utoga 24 može se dalje pomerati po nosačkoj poluzi 14, da bi se udesio razmak obeju oblica, cdn. valjaka 2 i 3 na čelishodnu meru. U šupljini ležista 27 obrtljivo naleže deo osovine 29, koji je čvrsto spojen sa stremenom 30. Na osovinskom delu 29 je pritvrdena poluga 32 vrtnjem 31, na kojoj spolja prevrtljivo naleže navrtanj 33. U navrtiju 33 i u navrtiju naležućem u ležistu 27 uvrćen je vrtanj 35 sa levim i desnim zavojnicama, koji je radi obrtanja snabdeven krilima 36. Uvrtan-

njem ili izvrтанjem vrtnja 35 može krak 32 i sa njime i osovinski deo 29 zajedno sa stremenom 30, koji nosi štampajući valjak, da se iskreće. Okretanje cdn. iskretanje stremena 30, koje se proizvodi vrtnjem 35, služi za udešavanje položaja osovine odnosnog valjka, da bi se nagib osovine približno prilagodio nagibu površine kotura od sira. Tačnije prilagođavanje vrši se elastičnom popustljivošću valjaka. Osim toga je potrebno da se učvrsti osovinu spoljašnjeg valjka, kada na pr. treba da se obeleži kotur od sira manjega prečnika, jer u tom slučaju pri mogućnosti slobodnog kretanja stremena 30 b. mogao da se preturi valjak 3 preko ruba kotura od sira, te ne bi moglo da se izvrši ravnomerno obeležavanje. Stremen 30 ima rupe 37, od kojih je jedna snabdevena zavojnicama i u tu se rupu može da uvrти krilima 39 snabdevena osovina 38 za štampajuće valjke 2, 3. Osovina 40 svakog valjka za boju 41 jednim krajem naleže u ležistu 42, koje se vodi u prorezu 43 stremena 30 i može da se pomera udešavalacačkim vrtnjem 44. Na drugom se kraju osovina 40 vodi u prorezu 45 stremena 30 i valjak sa bojom 41 se pritiskuje o štampajući valjak 2 cdn. 3 oprugom 46 delujućom na stremen 30, koja na osovinu 40 sedeći vodeći kotur 47 obuhvata. Spolja je osovina 40 izvedena kao krivaja, da bi se mogla okretati rukom radi nanošenja boje.

Konični štampajući valjci 2, 3 imaju kroz njih prolazeće metalne cevi 51 sa kutijama 48 u kojima naležu osovine 38. Na jednoj strani na cevi 51 pritvrdjen konusnog oblika drveni komad 49 vrtnjevima 50, na koji se priključuju dva ili više koničnih prstenvova 52, smeštenih na bendažama na pr. od izolacione trake, koje nisu na nacrtu pretstavljenе, cko cevi 51 i sastojje se od vulkanizirane gume i imaju umetke od sunderaste gume. Na konične prstenove 52, kao i na drveni konični deo 49 naneseni su slojevi 53, koji se izraduju od podužno pružajućih se traka od crvene meke sunderaste gume. Preko i između slojeva 53 smešteni su slojevi 54, koji se sastojje od poprečno pružajućih se prstenvova takođe od crvene sunderaste gume. Između pojedinih prstenvova 54 su pored toga prstenasti meduprostori 55 i između sljeva se nalaze podužno pružajući se meduprostori. Svi su ovi meduprostori u međusobnoj vezi i istovremeno i sa otvorima 56, kroz koje prilikom stiskanja valjka stisnuti vazduh odlazi a na gornjoj strani može opet da uđe. Time se sasvim bitno povećava elastičnost celog valjka pošto se cvi slojevi pod pritiskom mogu u stranu da izmaknu i da se rašire. Na slojevima 53 i 54 su nameštena

jedan ili dva omotača 57 od crvene mekane sunderaste gume, preko kojih se nalazi slovima snabdevena gumena oplata 58 za štampanje otiska. Na taj način izradeni valjci usled njihove elastičnosti prilagodavaju se površini kotura od sira, kao što se to vidi sa sl. 10, na kojoj je sa 59 obeležena izvijena površina sira. Isprekidane linije u unutrašnjosti valjka pokazuju, kako prilikom pritiskivanja valjka u valjku nalazeći se vazduh izlazi iz njega i potom kako opet ulazi u njega. Valjci se izraduju ručno, te stoga nisu potpuno savršeno izrađeni odn. nisu potpuno ravnomerno izrađeni. Ali obeležavanje koturova od sira može se u prkos tome vrlo ravnomerno izvoditi tom spravom, pošto je sam valjak vrlo elastičan i pošto se on može dalje kako oko svoje osovine, tako i u odnosu na nosačku polugu 14 proizvoljno udesiti.

Obeležavanje kotura od sira takvom spravom vrši se tako, da se prvo štambilj S obojadiše jastučićem za boju i stavlja se na sredinu sira i jednom se rukom čvrsto drži za dršku 9. Prilikom ovoga postavljanja obeležava štambilj S srednji deo kotura od sira. Drugom rukom se čvrsto drži sprava pomoću drške 18, pomoću koje se posle postavljanja štambilja S sa obe strane nosačke poluge 14 smešteni valjci za štampanje 2 i 3 dotle spuštaju, dogod ne nalegnu na kotur od sira 1. Pomoću krilačih vrtneva 35, 36 može potom da se udesi nagib osovina valjaka prema površini sira. Dalje obeležavanje kotura od sira vrši se tako, da se nosačka poluga 14 okreće pomoću ručne drške 18 oko srednjeg štambilja S, pri čemu se valjci kotrljavaju po površini kotura od sira 1 i pri tome obeležava svaki valjak po jedan kružni prsten površine sira. Posle celeg obrtaja nosačke poluge 14 sir je potpuno obeležen i cela sprava se može tada skinuti sa sira pomoću drški 9 i 18.

Da bi se kotur od sira obeležio na mesto kao što smo sada opisali postavljanjem sprave na kotur od sira, može i sprava da bude nepomična a kotur od sira može biti smešten na okretljivom stolu (na nacrtu nepretstavljenom), koji se okreće ispod valjaka. U tom slučaju celishodno je predviđeti izbacivač, koji se može udešavati u vertikalnom pravcu uvek prema debljini kotura od sira, na kome je izbacivaču opružno smešten srednji štambilj. Slično viljuškom nosaču 11 ranije opisanog oblika izvođenja je na stremenu prevrtljivo pritvrđena nosačka poluga za oba valjka. Na obrtljivom je stolu celishodno predviđen jedan znak ili odbojnik, koji sprečava okretanje veće od 360° . Izrada valjaka i njihovih udešavalačkih i ostalih sprava je ista

kao i kod prethodno opisanog primera. Ovaj oblik izvođenja nije posebno nacrtan u nacrtima, ali se on i ovako može potpuno razumeti, pošto je sasvim jednostavan i razumljiv i iz samog opisa.

Patentni zahtevi:

1. Sprava za obeležavanje koturova od sira ili tome sličnoga pomoću štambilja, koji se može staviti na sredinu kotura od sira i od sprave za štampanje, koja se okreće oko ovog štambilja, naznačena time, što štampajuća sprava ima dva konična, elastična valjka (2, 3), koji se pri obrtanju sprave kotrljavaju i to jedan valjak po unutrašnjoj prstenastoj površini, a drugi valjak po spoljašnjoj prstenastoj površini kotura od sira, pri čemu su predviđene sprave za udešavanje, da bi se menjao visinski položaj i nagib osovina valjaka (38), da bi se valjci mogli prilagoditi neravnomernostima kotura od sira (1).

2. Sprava po zahtevu 1, naznačena time, što su valjci (2, 3) smešteni sa obe strane nosačke poluge (14), koja se može obrnati oko srednjega štambilja.

3. Sprava po zahtevima 1 i 2, naznačena time, što nosačka poluga (14) okretljivo naleže na nosaču (11), koji se može okretati oko upravne srednje osovine štambilja (S), a oko horizontalne osovine može da se klati.

4. Sprava po zahtevima 1 do 3, naznačena time, što valjci (2, 3) naležu svak. na po jednom stremenu (38), koji su pomoću udešavalačkih sprava odn. sreštavaju u vezu sa nosačkom polugom (14).

5. Sprava po zahtevima 1 do 4, naznačena time, što je za stremen (38) pritvrđen osovinski deo (29), koji se može okretati u ležištu (27) specijonom sa nosačkom polugom (14) tako, da se okretanjem osovinskog dela (29) može menjati nagib osovine (38) valjka.

6. Sprava po zahtevima 1 do 5, naznačena time, što je na osovinском delu (29) ne-pomično predviđena poluga (32), koja se zajedno sa osoviniskim delom (29) uz posredovanje vrtnja (35) može izokretati u odnosu prema ležištu (27).

7. Sprava po zahtevima 1 do 6, naznačena time, što je ležište (27) udešljivo smešteno na utezi (24) pritvrđenoj na nosačkoj poluzi (14), čime se obrtna osovina (38) radikalno prema štambilju (S) udesiti može.

8. Sprava po zahtevima 1 do 7, naznačena time, što je utega (24) pomerljivo pritvrđena na nosačkoj poluzi (14) tako, da se otstojanje između oba valjka (2, 3) celishodno udesiti može.

9. Sprava po zahtevu 1, naznačena time,

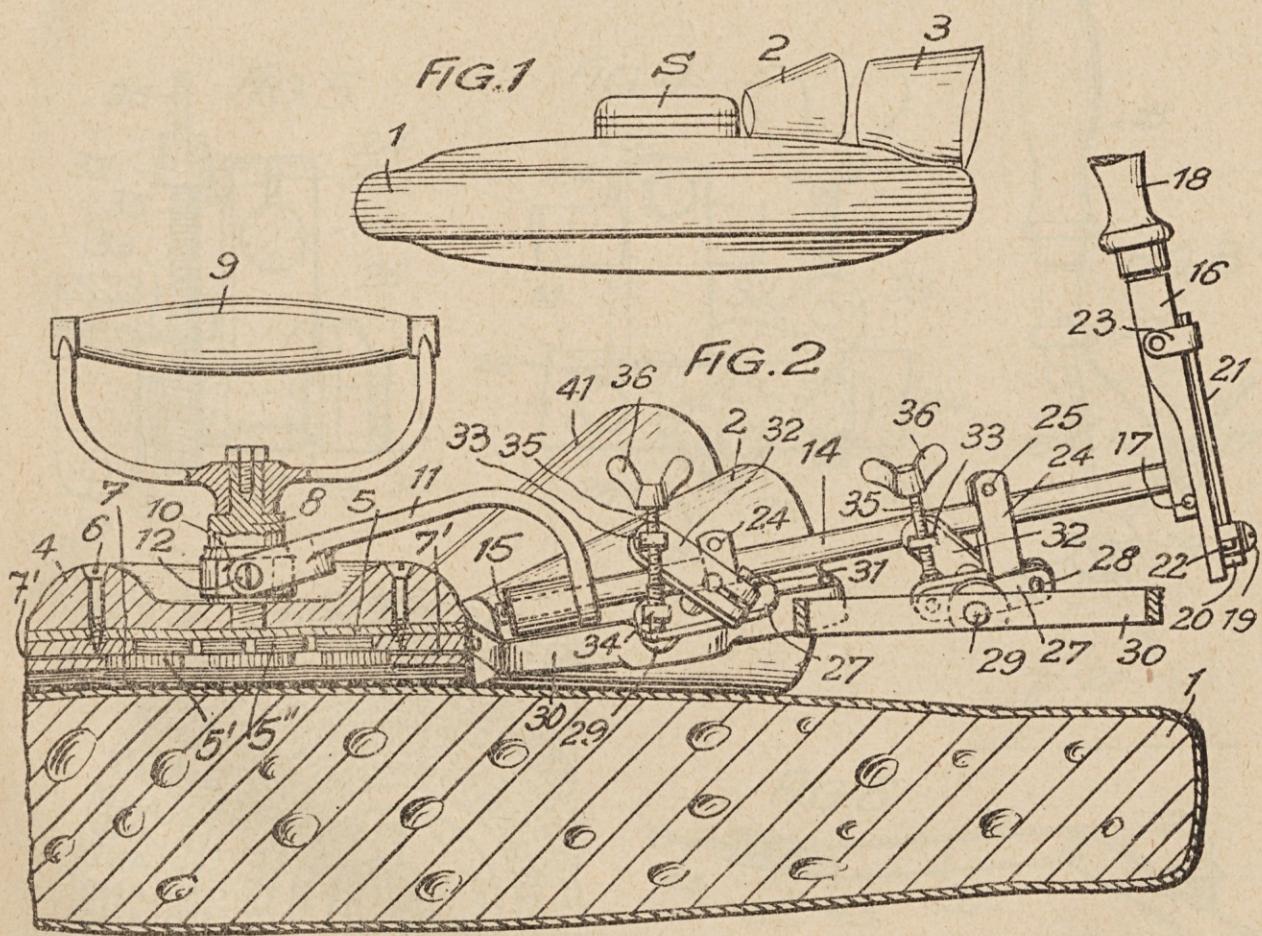
što se štampajući valjci (2, 3) sastoje od paralelnih slojeva (53, 54, 57) izrađenih od vazduh propuštajućeg i elastičnog materijala u kojima se nalaze kanali (55) kroz koje može vazduh da uđe u unutrašnjost valjaka i da iz njih izade.

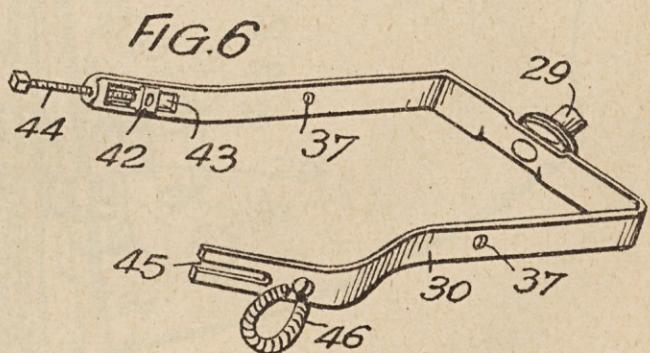
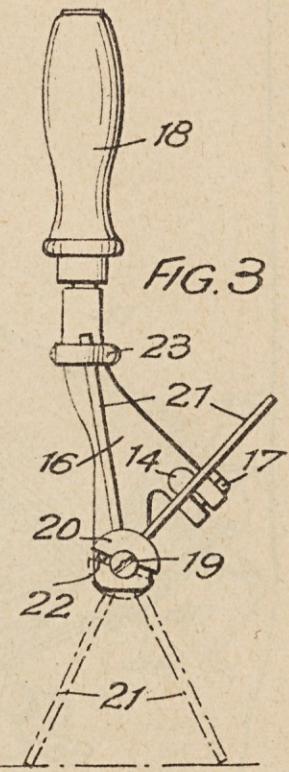
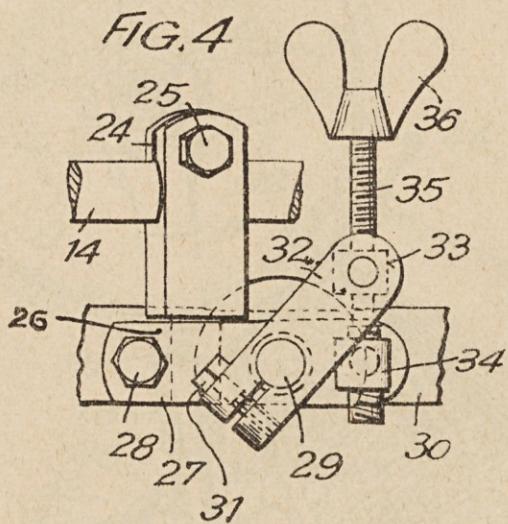
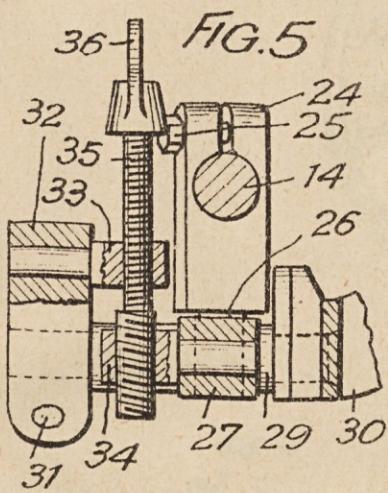
10. Sprava po zahtevima 1 i 9, naznačena time, što su na koničnom drvenom komadu (49) i koničnim umetcima (52) od tvrde gume u slojevima nanesene podužno pružajuće se trake (53) i poprečno pružajuće se prstenje (54) od sunderaste gume, između kojih su delova izostavljeni prstenasti i podužno pružajući se vazdušni kanali (55) i iznad kojih slojeva se nalazi najmanje jedan omotač (57) od sunderaste gume, koji je spolja snabdeven gumenom oplatom (58) snabdevenom pismenim znamcima za izradu otisaka.

11. Sprava po zahtevu 1, naznačena time,

što je štambilj (S) izrađen od segmentnih delova (5') i prstenastih delova (5'') od sunderaste gume prema njegovoj sredini u rastućoj meri između kojih su predviđeni kanali za vazduh, da bi se tako postigla prema sredini rastuća elastičnost i dobro prilagodavanje površine štambilja izvijenoj površini kotura od sira (1).

12. Sprava po zahtevima 1 do 3, naznačena time, što je predviđen obrtljivi sto za prijem kotura od sira (1), kao i udešljivi izbacivač u upravnom pravcu prema debeljini kotura od sira, na kome izbacivaču štambilj (S) opružno naleže i nosačka poluga (14) sa valjcima (2, 3) može se klatiti u vertikalnom pravcu, pri čemu se prilikom štampanja površine kotura od sira (1) ovaj okreće i ispod valjaka (2, 3) prolazi.

Ad patent broj 9940.

FIG. 8

